

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2018/0166R(APP)

10.10.2018

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za proračune

o Privremenom izvješću o VFO-u 2021. – 2027. – stajalište Parlamenta u cilju postizanja dogovora
(COM(2018)0322 – 2018/0166R(APP))

Izvjestitelj za mišljenje: Peter Jahr

PA_Consent_Interim

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u izvješće koje će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. naglašava se da je modernizirana i dobro financirana zajednička poljoprivredna politika (ZPP), ujedno i jedna od najintegriranih politika EU-a, ključna za ostvarivanje temeljnih ciljeva EU-a, uključujući sigurnost opskrbe hranom, jer pruža visoko kvalitetnu i sigurnu hranu potrošačima po pristupačnim cijenama, čuva krajolik i prirodni okoliš te osigurava primjereni životni standard poljoprivrednicima; ističe znatno povećanje pravila o hrani, zdravlju i zaštiti okoliša kojih se poljoprivrednici trebaju pridržavati, dok relativni udio ZPP-a u proračunu EU-a i dalje opada; ističe da je potrebno podupirati poljoprivrednike u prijelazu na ekološki prihvatljivije poljoprivredne prakse i nagraditi proizvodnju ekoloških proizvoda;
2. naglašava da će moguće smanjenje proračuna ZPP-a imati katastrofalne učinke jer će se jedne strane ukinuti poticaji kojima se jamči ispunjavanje najviših poljoprivrednih standarda, dok će s druge strane biti ugrožena sigurnost opskrbe hranom i zaštite hrane u Uniji; naglašava da se od poljoprivrednika ne može zahtijevati da bez adekvatne potpore ispunjavaju još više uvjeta, pri čemu treba uzeti u obzir specifične potrebe svake države članice, osobito s obzirom na ulaganja i drugih napora uloženih u potporu i zaštitu okoliša i pružanje javnih usluga te zaštitu bioraznolikosti i sigurnost opskrbe hranom i zaštitu hrane;
3. ponavlja svoj poziv da se s obzirom na temeljnu ulogu ZPP-a u jamčenju gospodarske, socijalne i ekološke održivosti europske poljoprivrede i razvoj dinamičnih ruralnih područja, proračun ZPP-a u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. održi barem na istoj razini kao proračun za razdoblje 2014. – 2020. za EU-27 u realnim iznosima; naglašava da je za otporan, održiv i konkurentan poljoprivredni sektor EU-a koji jamči prihod poljoprivrednicima potreban stabilan proračun ZPP-a koji raspolaže dostatnim sredstvima; ponovno potvrđuje svoj čvrsti stav da poljoprivreda ne smije doći u nepovoljan finansijski položaj zbog političkih odluka kao što su sklapanje sporazuma o slobodnoj trgovini koji utječe na poljoprivredu ili politički sukobi s međunarodnim trgovinskim partnerima, povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a ili financiranje novih europskih politika; ističe da je doprinos država članica proračunu EU-a potrebno povećati na 1,3 % njihova BDP-a;
4. snažno se protivi prijedlogu Komisije za sljedeći VFO koji bi uključivao znatne rezove za ZPP kao i za Program za rješavanje pitanja povezanih s udaljenosti i izoliranim područjima (POSEI) za najudaljenije regije; ističe da bi ti rezovi ugrozili postizanje ciljeva ZPP-a; ističe da će zbog izazova s kojima se poljoprivrednici suočavaju, kao što su primjerice nepoštene trgovačke prakse, povećana koncentracija tržišta i sporazumi o slobodnoj trgovini, uz aktualne probleme povezane s klimatskim i vremenskim uvjetima, biti potrebno povećati proračun ZPP-a; naglašava činjenicu da se opseg rezova razlikuje ovisno o parametrima koji se koriste za usporedbu; poziva Komisiju da radi bolje usporedbe od sada predstavlja VFO samo u tekućim cijenama;
5. zahtijeva povećanje proračunskih sredstava u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., za programe POSEI za najudaljenije regije koje su još uvjek snažno pogodjene krizom i

izložene strukturnim nedostatcima koji se navode u članku 349. UFEU-a, a koji uključuju udaljenost, izoliranost, malu površinu, nepovoljnu topografiju i klimu te gospodarsku ovisnost o malom broju proizvoda;

6. poziva Komisiju da u okviru novog VFO-a osigura financijska sredstva potrebna za ispunjenje obveza Unije u okviru 1. stupa ZPP-a iz Ugovora o pristupanju Hrvatske Europskoj Uniji¹ povezanih s prijelaznim razdobljem koje završava 2022. godine;
7. pozdravlja memorandum od 31. svibnja 2018. pod nazivom „Budući VFO – ZPP” koji su potpisali ministri poljoprivrede iz Finske, Francuske, Grčke, Irske, Portugala i Španjolske, u kojem se navodi zabrinutost zbog rezova koje predlaže Komisija u proračunu ZPP-a u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.;
8. naglašava važnost zadržavanja postojećih dodijeljenih financijskih sredstava za izravna plaćanja kao sigurnosne mreže za prihode koja odražava dugoročni cilj prelaska na održiviji model europske poljoprivrede kojim se povećava konkurentnost, kao i važnost zadržavanja sredstava iz drugog stupa za poljoprivrednike i ruralno stanovništvo; ističe da bilo kakvi rezovi u izravnim plaćanjima izravno utječu na prihod poljoprivrednika, posebice žali zbog ozbiljnih rezova predviđenih za drugi stup ZPP-a, koji znatno doprinosi investicijama i zapošljavanju u ruralnim područjima, kao i pristupačnosti i privlačnosti tih područja te zaštiti okoliša i mjerama u području klime u ruralnim područjima, posebice s pomoću financiranja pristupa „odozdo prema gore” za lokalni razvoj kao što su program LEADER i lokalni razvoj pod vodstvom zajednice; poziva Komisiju da za najudaljenije regije uspostavi potpuno autonomne i neovisne programe za ruralni razvoj u okviru drugog stupa, slično mjerama POSEI u okviru prvog stupa; podsjeća da je glavni cilj ove Komisije održavanje i stvaranje radnih mjesta u EU-u; stoga čvrsto odbacuju planove Komisije da ozbiljno smanji proračun EU-a za ruralni razvoj te ustaje na adekvatnom financiranju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR); naglašava da se ne može uzeti zdravo za gotovo da će se državnim sufinciranjem u okviru drugog stupa premostiti proračunski jaz;
9. ponavlja da bi ukupna sredstva dostupna za EPFRR i Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) za nadolazeće razdoblje trebala iznositi 382 855 000 000 EUR u stalnim cijenama kako bi odgovarala onima koja su dodijeljena za razdoblje 2014. – 2020.;
10. naglašava da će se očekivanja prema kojima će se 40 % ZPP-a potrošiti na mјere u području klime ostvariti samo ako sredstva za programe zaštite okoliša i klime ne podliježu smanjenju plaćanja navedenom u članku 15. Prijedloga o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (COM(2018)0392);
11. napominje da smanjenja u drugom stupu sprečavaju gospodarski razvoj u ruralnim područjima, prijelaz na gospodarstvo s niskim razinama ugljika, suzbijanje klimatskih promjena, razvoj novih inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivo upravljanje šumama, kao i mјere za promicanje socijalne uključenosti, smanjenja siromaštva i razvoja u ruralnim područjima;

¹ SL L 112, 24.4.2012., str. 10.

12. prima na znanje prijedlog Komisije u pogledu vanjske konvergencije razine izravnih plaćanja među državama članicama; naglašava da se takva povećana konvergencija može postići samo ako se proračun ZPP-a održi barem u realnim iznosima;
13. poziva na veću upotrebu instrumenata i financiranja kohezijske politike za održivi razvoj u ruralnim područjima kako bi se suzbila kašnjenja u razvoju i depopulacija u tim područjima;
14. podsjeća na obveze Komisije da održi proračun programa POSEI na postojećim razinama;
15. ponavlja svoj poziv na reformu sustava vlastitih sredstava EU-a; naglašava potrebu za očuvanjem carinskih pristojbi na poljoprivredne proizvode kao izvora prihoda za proračun EU-a; prima na znanje smanjenje prihoda od carina tijekom posljednjih godina, s obzirom na to da su smanjenja prosječnih tarifa premašila povećanje obujma trgovine; primjećuje nedosljednosti kada je riječ o usmjerenju na poljoprivredu orijentiranu na izvoz koja osjetljive sektore može izložiti povećanoj konkurenciji, dok se smanjenjem tarifa može narušiti temelj potreban kako bi isti sektori i dalje pružali javna dobra;
16. ističe da je potrebna pravno obvezujuća i obvezna revizija VFO-a u sredini razdoblja;
17. naglašava da se prihodi, osobito malih i srednjih poljoprivrednika, mogu povećati i neizravno smanjenjem birokratskog opterećenja za poljoprivrednike u okviru ZPP-a, povećanjem fleksibilnosti u kontrolama te boljim i transparentnijim funkcioniranjem lanca opskrbe hranom; naglašava važnost savjetodavnih usluga u pružanju neovisnih savjeta poljoprivrednicima o prilagodbama i poboljšanjima njihovih praksi, uključujući mjere u području klime i prakse za smanjenje ovisnosti o sirovinama;
18. pozdravlja prijedlog Komisije da se preispita funkcioniranje pričuve za slučaj krize, posebice mogućnost prijenosa neiskorištenih sredstava nove pričuve za poljoprivredu iz jedne godine u drugu; izražava neslaganje i zabrinut je zbog činjenice što se početni iznosi za uspostavu fonda neće financirati izvan proračuna ZPP-a već iz izravnih plaćanja 2020. te neće biti vraćeni poljoprivrednicima; stoga poziva na uspostavu neovisne pričuve za krize u poljoprivredi izvan okvira proračuna ZPP-a;
19. smatra da se prijedlogom Komisije da se financijska disciplina proširi na sve korisnike izravnih plaćanja neće postići bolja ravnoteža u raspodjeli plaćanja među poljoprivrednim gospodarstvima različitih veličina, i stoga očekuje da se na poljoprivrednike koji primaju do 2 000 EUR izravnih plaćanja i dalje ne primjenjuje mehanizam financijske discipline;
20. zalaže se za zadržavanje barem trenutačne razine proračunskih sredstava predviđenih za program distribucije voća, povrća i mlijeka u školama jer on ima važnu ulogu u promicanju zdrave prehrane i oblikovanju pozitivnih prehrambenih navika među djecom i mladima;
21. uviđa da bi smanjenje potpore za mjere ZPP-a i kohezijske politike prouzročilo ograničenje područja primjene za pružanje potpore poduzetništvu u ruralnim područjima i potpore teritorijalnom razvoju u smislu infrastrukture;

22. poziva na bolju uravnoteženost između ciljeva zaštite okoliša i suzbijanja klimatskih promjena te financiranja ZPP-a, jer prijedlog Komisije s većim ambicijama u tom području (40 % cjelokupnog proračuna ZPP-a za klimatske ciljeve i 30 % sredstava iz drugog stupa za okoliš), zajedno sa znatnim rezovima u financiranju, znači da će politika biti ozbiljno ograničena u mogućnostima postizanja ciljeva modernizacije i restrukturiranja poljoprivredno-prehrambenog sektora te ruralnog razvoja;
23. naglašava važnost pojačanih carinskih provjera za uvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u EU i uspostave posebne proračunske stavke u naslovu IV. (11) „Upravljanje granicama” kako bi se u cijelosti ostvario potencijal carinske unije i spriječila nezakonita trgovina i prijevare;
24. smatra da rashodi za tržišne mjere kao što su javne intervencije i potpora za privatno skladištenje trebaju imati posebnu proračunsku stavku, a ne se oslanjati samo na sredstva iz pričuve za poljoprivredu; naglašava da bi se sredstva iz poljoprivrednih rezervi trebala koristiti ponajprije kako bi se brzo riješile ozbiljne okolnosti koje nadilaze normalna tržišna kretanja i utjecu na poljoprivrednu proizvodnju, preradu i distribuciju u EU-u;
25. ističe da u razdoblju koje obuhvaća VFO 2021. – 2027. postupak konvergencije mora biti potpuno dovršen kako bi se postiglo pošteno natjecanje među državama članicama i uspostavila načela jednakosti diljem EU-a, i da odluka Europskog vijeća sadržana u zaključcima Predsjedništva od 24. i 25. listopada 2002. mora biti u potpunosti provedena;
26. ističe da je jedan od glavnih problema generacijska obnova, zbog čega smatra da bi mladi ljudi, osim pomoći za osnivanje poljoprivredne djelatnosti, trebali primati i posebnu pomoć u prvim godinama obavljanja svojih poljoprivrednih djelatnosti;
27. napominje da su epidemije i nepovoljni vremenski uvjeti ozbiljno pogodili stočarstvo i ratarstvo u većini država članica te poziva na povećanu finansijsku potporu za nadoknadu gubitaka poljoprivrednicima;
28. pozdravlja prijedlog Komisije da se 10 milijardi EUR dodijeli klasteru „Hrana i prirodni resursi” programa Obzor Europa u cilju razvijanja i promicanja inovacija i istraživanja u području poljoprivrede i prehrane; poziva institucije EU-a da takvu proračunsku ambiciju održe na istoj razini tijekom cijelog postupka odobrenja VFO-a, posebice s obzirom na rezove predviđene u drugom stupu;
29. naglašava da bi se reformama za sljedeće razdoblje financiranja trebala osigurati bolja vrijednost za novac, primjerice većim preusmjeravanjem sredstava prema poljoprivrednicima s nižim prihodima, kako bi se ponovno dobila podrška za dobro financirani ZPP.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Privremeno izvješće o VFO-u 2021. - 2027. - stajalište Parlamenta u cilju postizanja dogovora
Referentni dokumenti	2018/0166R(APP)
Nadležni odbor	BUDG
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AGRI 5.7.2018
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Peter Jahr 4.7.2018
Datum usvajanja	9.10.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: 30 -: 5 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jan Huitema, Martin Häusling, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropé, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Stefan Eck, Elsi Katainen, Susanne Melior, Momchil Nekov, Annie Schreijer-Pierik, Ramón Luis Valcárcel Siso, Thomas Waitz
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Stanisław Ożóg

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI
DAJE MIŠLJENJE**

30	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, Stanisław Ożóg, Laurențiu Rebega
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Susanne Melior, Momchil Nekov, Maria Noichl, Maria Gabriela Zoană
Verts/ALE	José Bové

5	-
ALDE	Jan Huitema, Elsi Katainen
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Stefan Eck
Verts/ALE	Martin Häusling

3	0
GUE/NGL	Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez
Verts/ALE	Bronis Ropę

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani